

DUBBELINTERVIEW | KLAAS STRIJBIS (MOVARES) EN FOKKE HUISMAN (BAM INFRA)

Barometer van de innovatie in de Nederlandse bouwsector

Het moet anders en beter in de bouw. Het ondergronds bouwen is daar geen uitzondering op. De bouwsector is niet alleen de rol van aanjager van de economie kwijt; het is ook nog eens de sector waar de hardste klappen vallen. De roep om innovatie neemt toe. Maar hoe innovatief is de Nederlandse bouwsector eigenlijk? Een gesprek met Klaas Strijbis, lid van de groepsdirectie van Movares en Fokke Huisman, RAMS Risk & Systems Engineer bij BAM Infra, over cultuur, leeftijd, de rol van de overheid en de markt, product- en procesinnovatie en de BV Nederland.

.....

‘Waarom niet als uitgangspunt nemen dat wat ondergronds kan, ook ondergronds moet. Zo jagen we innovatie aan.’

.....

De cultuur

Fokke Huisman: "In mijn studententijd viel op dat de Nederlandse studenten zeer creatief waren. Met name de Chinese studenten renden af en aan naar hun docent om te vragen wat zij moesten doen. Het Nederlandse onderwijssysteem stimuleert creativiteit en innovatie."

Klaas Strijbis: "Die conclusie deel ik wel. Daar moet ik echter wel bij opmerken dat we in de praktijk tegelijkertijd te weinig ruimte voor vernieuwing geven doordat we alles hebben dichtgeregeld. Het is, als voorbeeld, merkwaardig dat een innovatief plan voor een parkeergarage in een versterking van de zeewering bij Noordwijk aan Zee, strandt op de regels van het Hoogheemraadschap. Ik pleit voor meer experimenteerimte".

Aanjagen

Klaas Strijbis: "We weten dat in stedelijk gebied de druk op de beschikbare ruimte blijft bestaan. Waarom dan niet als uitgangspunt nemen dat wat ondergronds kan, ook ondergronds moet. Zo kunnen we de kwaliteit van de steden versterken en jagen we innovatie aan."

Klaas Strijbis (links) en Fokke Huisman (Foto: Vincent Basler)

We kunnen oplossingen vinden door doorbraakpilots op te zetten. We moeten een beetje lef tonen. We hebben het vaak over multifunctionele brede dijken in Nederland. Ik zeg: laten we er gewoon een keertje een bouwen en daarvan leren!"

Fokke Huisman: "Denken vanuit doelstellingen en functies is in de benadering al een hele verbetering. Dat geeft ruimte om te denken in oplossingen. Die ruimte wordt in de praktijk overigens wel meteen beperkt door het grote aantal stakeholders dat in zo'n gebied om de hoek komt kijken."

Jong of oud?

Fokke Huisman: "Leeftijd is geen criterium voor wel of niet innovatief zijn. Het gaat erom dat je bereid bent out of the box te denken. Naarmate je ouder wordt en meer ervaring krijgt, is je eigen box misschien iets sterker, maar meer verschil is er mijns inziens niet."

Klaas Strijbis: "Je ziet wel dat de gevestigde orde, zeker de voormannen, heel veel bezig zijn met de Haagse stolp en zich richten op lobby en beïnvloeding van op

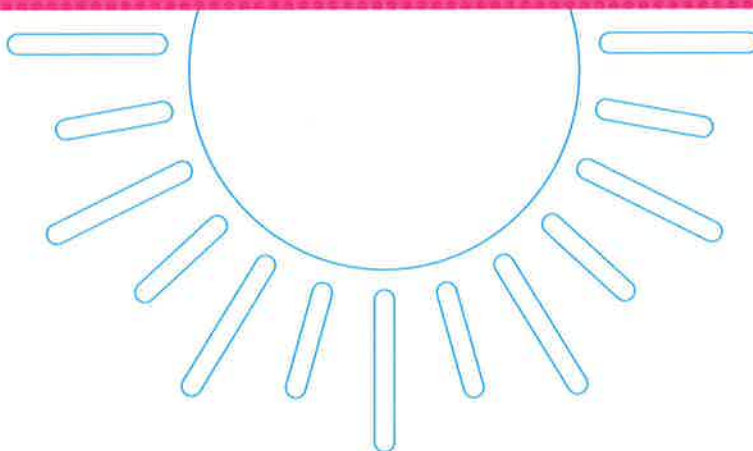
handen zijnde regelgeving. Het blijkt voor de bestaande bouw echter moeilijk om tot gezamenlijke ambities te komen en met één mond te spreken."

"Jong of oud vind ik niet zo interessant. Ik geloof meer in het bundelen van de kracht van de verschillende generaties om maatschappelijk belangrijke opgaven als totale sector adequaat op te pakken."

Voorbeelden

Fokke Huisman: "Er zijn goede voorbeelden in de sector. We zien nieuwe contractvormen ontstaan die innovatie stimuleren. Tegelijk moeten we oog hebben voor de keerzijde van de medaille. DBFM-contracten kunnen opdrachtgevers huiverig maken, omdat zij budgetten voor lange tijd vastzetten. Wat heb je aan picobello wegen als je de ziekenhuizen niet kunt betalen?"

Klaas Strijbis: "De bouw behoort niet tot de negen topsectoren van het ministerie van Economische Zaken & Innovatie (EL&I). De agrarische sector krijgt dat wel voor elkaar. Hoe komt dat? En kunnen we daarvan leren? In de landbouw neemt het aantal

Klaas Strijbis is lid van de groepsdirectie van Movares en daarnaast onder meer lid van het dagelijks bestuur van de Betonvereniging. Eerder was hij directielid van ingenieurs- en adviesbureau Holland Railconsult en daarvoor algemeen directeur van AGV Adviesgroep voor Verkeer en Vervoer.

Fokke Huisman studeerde civiele techniek aan de Haagse Hogeschool en voltooide daarna de master technische bestuurskunde aan de TU Delft. Sinds 2009 is hij werkzaam als RAMS Risk- en Systems Engineer bij BAM Infra. Daarnaast vertegenwoordigt hij namens de Nieuwbouw de jonge generatie bouwers in de stuurgroep van Geo-Impuls.

bedrijven elk jaar af, maar de bedrijfstak floreert wel en is een belangrijke motor van onze export. Die sector heeft blijkbaar de kracht om zichzelf steeds opnieuw uit te vinden, inspeland op de omstandigheden op de (wereld)markt!"

Proces- of productinnovatie?

Klaas Strijbis: "Ik word elke keer weer verrast door de enorme creativiteit van mensen in de sector. Het probleem zit niet in de inhoud, maar in de maatschappelijke acceptatie en doodslaande regelgeving"

Fokke Huisman: "We zijn wel geneigd heel snel naar één oplossing te gaan in plaats van een stap terug te doen en eens goed te kijken naar wat er nu echt nodig is om een probleem op te lossen."

Klaas Strijbis: "Het gaat om innovatie van het proces. Het zou meer geaccepteerd moeten zijn om proefballonnetjes op te laten. Het management van overheid en bedrijven is er verantwoordelijk voor dat er ruimte is voor innovatie en experimenten. Dat succes gevierd worden en dat we leren van mislukkingen"

Fokke Huisman: "Google stelt medewerkers in de gelegenheid een dag in de week aan eigen projecten te werken. Dat zou je in onze sector in tenderteams kunnen doen. Goede ideeën ontstaan tijdens de afwas of als je onder de douche staat. Niet op het moment dat je er – onder tijdsdruk - voor gaat zitten."

Initiatief

Klaas Strijbis: "Op plaatsen waar de overheid zich terugtrekt, wordt her en der een vacuüm getrokken. Een terugtrekkende overheid leidt niet automatisch

tot instappen van de markt. Laat de overheid vooral bepalen wat belangrijk is voor de samenleving, maar laat aan de markt over hoe je dat innovatief en effectief doet en hoe je het financiert. De kopmannen van de grote organisaties in de bouw moeten daarin veel meer gezamenlijk optrekken. Vertrek vanuit die maatschappelijke opgave. Betrek de noodzakelijke energietransitie daarin. Kijk of je met een voor hen gezond rendement de pensioenfondsen in die maatschappelijke opgave kunt betrekken. Ontwikkel financiële arrangementen."

Fokke Huisman: "De crisis draagt ertoe bij dat we meer gaan innoveren. We moeten durf hebben, verschillende soorten mensen laten samenwerken en de ander uit zijn comfortzone trekken. En dan werken aan langetermijnvisies. Ik sluit me graag aan bij Prins Willem Alexander: in zijn pleidooi om de Olympische Spelen naar Nederland te halen, noemde hij de noodzaak van zo'n visie om als land verder te komen. Dit soort visies ontbreken in het huidige politieke landschap."

BV Nederland

Klaas Strijbis: "Nederland heeft wereldwijd een ijzersterk profiel in innovatieve oplossingen in de waterbouw, met name in deltagebieden. In de hele wereld neemt de bevolkingsdruk in deze gebieden toe. Tegelijkertijd liggen er talloze vraagstukken rond de (water)veiligheid in deze delta's en de noodzaak tot meervoudig ruimtegebruik. Het is niet zo'n grote stap om ook ondergronds bouwen onderdeel van dat profiel te laten zijn. Met daarbij de kanttekening dat je dan wel innovatieve voorbeelden in eigen land aan het buitenland moet kunnen laten zien."

Fokke Huisman: "Ik heb niet het gevoel dat er een rol voor de overheid is weggelegd in de promotie van de BV Nederland. Het is aan de raad van bestuur van mijn bedrijf om een visie neer te zetten en van daaruit kansen te pakken. We mogen wat meer opscheppen en bewuster zijn van wat we kunnen als sector. De overheid kan daarin hooguit faciliteren met handelsmissies en dergelijke."

.....

‘Google stelt medewerkers in de gelegenheid een dag in de week aan eigen projecten te werken. Dat zou je in onze sector in tenderteams kunnen doen.’

.....